Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden: **Nee**

Onderzoek en Wetenschapsbeleid

Van

Datum
8 oktober 2026

Referentie
667557399

Bijlagen
1 – Brief aan KNAW
2 – Brief Eerste Kamer
3 – Brief Tweede Kamer
4 - 'Bruggen naar morgen – Strategische Agenda 2026-2030'
5 – Eindrapport evaluatie van de KNAW
6 – Bestuursreactie KNAW

Intern OCW afgestemd
OWB, EenK, MenC

nota

Standpunt strategische agenda en reactie evaluatie KNAW

Aanleiding

Op 15 september jl. heeft u de strategische agenda en evaluatie van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) aan beide Kamers gestuurd. U heeft aangekondigd de KNAW in oktober van een reactie te voorzien. Daarin betrekt u de conclusies en aanbevelingen uit het evaluatierapport. U verstuurt een afschrift van deze reactie aan beide Kamers.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de bijgevoegde brieven (bijlagen 1, 2 en 3) te ondertekenen. De brief aan de KNAW dient tevens als bijlage voor de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer. De brieven aan de Kamers zijn identiek.

Kernpunten

- De KNAW is verplicht om iedere vier jaar een instellingsplan op te stellen waarin staat hoe de KNAW haar wettelijke taken wil uitvoeren (art. 2.2a, WHW). De strategische agenda (bijlage 4) fungeert als instellingsplan.
- De WHW schrijft voor dat u het KNAW-bestuur informeert over uw standpunt t.a.v. het instellingsplan. Beide Kamers van de Staten-Generaal dienen een afschrift van uw standpunt en van het instellingsplan te ontvangen.
- In uw brief formuleert u eerst een algemeen standpunt t.a.v. de strategische agenda. In het vervolg van uw brief formuleert u aandachtspunten voor de strategische prioriteiten en ambities van de KNAW aan de hand van de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie.
- De KNAW heeft zelf al gereageerd op het evaluatierapport. In haar bestuursreactie (bijlage 6) schrijft de KNAW dat veel aanbevelingen in lijn zijn met de recent vastgestelde strategische agenda, en dat de aanbevelingen veelal goed worden geïncorporeerd in de onderliggende uitvoeringsplannen.
- Een concept van de reactie op de strategische agenda en de evaluatie is besproken met de KNAW.

Toelichting

De KNAW heeft de wettelijke taken om de wetenschapsbeoefening te bevorderen, gevraagd en ongevraagd te adviseren over aangelegenheden op het gebied van wetenschapsbeoefening, en de uitwisseling tussen haar leden onderling en tussen

haar leden en andere wetenschappers te bevorderen. De KNAW wordt daartoe bekostigd door de Rijksoverheid.

Strategische agenda KNAW

- De Strategische Agenda 2026-2030 van de KNAW, getiteld "Bruggen naar morgen", richt zich op de verbindende rol van wetenschap in de samenleving.
- De KNAW wil haar brugfunctie versterken tussen wetenschap en maatschappij, wetenschap en beleid, wetenschap en kunsten, en tussen wetenschappers van verschillende generaties en disciplines, in binnen- en buitenland. De KNAW acht deze verbindende functie meer dan ooit van belang in een tijd waarin democratische waarden en academische vrijheid onder druk staan.
- Drie strategische prioriteiten staan centraal:
    - Een gezaghebbend en toekomstgericht genootschap, met aandacht voor toekomstgerichte advisering, maatschappelijke en internationale verbondenheid, representativiteit en inclusiviteit en een professionele fondsenwervingsstrategie.
    - Onafhankelijk en maatschappelijk betrokken onderzoek via de KNAW-instituten, met de nadruk op grote (maatschappelijke) impact, hoge ethische normen, de verbindende rol van instituten, en strategische onderzoeksthema's.
    - Een verbonden en wendbare organisatie, met eén digitale campus, toekomstgerichte bedrijfsvoering, duurzaamheidsambities, en een herkenbare merkstrategie.
- De agenda benadrukt nieuwsgierigheid, moed, verbinding en integriteit als kernwaarden.

Evaluatie KNAW

- Technopolis B.V. heeft in opdracht van het ministerie van OCW een evaluatie van de KNAW uitgevoerd over de periode 2020-2025 (bijlage 5).
- De evaluatie stelt vast dat de KNAW haar taken merendeels doeltreffend en doelmatig heeft uitgevoerd.
- Er liggen verbeterpunten, onder meer op het gebied van zichtbaarheid, diversiteit in het ledenbestand, impactmonitoring van adviezen en de (strategische) positie van de instituten.